

LENIE VAN RIESSEN

Martientje

Martientje

Lenie van Riessen

Martientje

met tekeningen van Geeske van Tienhoven

Uitgeverij G. F. Callenbach bv – Nijkerk

ISBN 90 266 0156 5

Wél feest, geen feest!

*'Lief, leuk lap-pen-beest,
morgen is het lekker feest'*

zingt Martientje en ze drukt de kat, die ze in haar armen houdt, zó stijf tegen zich aan, dat het arme dier vreselijk bang wordt. Vóór Martien het weet, heeft ze een flinke kattedrappel te pakken.

Au, dat doet pijn, ze laat de poes los en begint op haar hand te zuigen. De tranen springen haar in de ogen. Zal ze gaan huilen? Nee, ze houdt zich flink.

'Stoute Lapje' zegt ze kwaad.

Lapje, die zo heet omdat ze allerlei kleuren heeft, maakt zich snel uit de voeten. Ze gaat een eindje verder naar haar bazinnetje zitten kijken. Waarom kneep die haar zo? Waarom is ze zo vrolijk?

Martien is blij, omdat haar moeder morgen terug komt. Die is nu in 't ziekenhuis, maar morgen komt ze thuis. En zij niet alleen..., ze brengt een kleine baby mee. Martien heeft een broertje gekregen.

Eindelijk, eindelijk is het lang verwachte broertje er. Wat heeft ze vaak jaloers naar de meisjes en jongens in haar klas gekeken, die hebben bijna allemaal een broertje of een zusje. Zij had dat niet, maar nu..., drie dagen geleden, werd dan eindelijk Leonard geboren.

Morgen komt dat kleine, rode mannetje in huis.

't Is wel een moeilijke naam, Leonard, maar mamma en pappa zeggen, dat zij hem maar Léotje moet noemen, dat is makkelijker en 't klinkt ook leuker.

Ze zal hem morgen best even in haar armen mogen houden, hoewel..., ze kijkt eens, nog steeds op haar hand zuigend, naar

de poes, dan mag ze de baby wel niet zo knijpen, daar zal ie wel niet tegen kunnen.

In huis is tante Lies bezig een taart te bakken, hmm, lekker. Vanavond gaat pappa een slinger ophangen. Tjonge, wat zal het een feest worden. Er komt ook bezoek, tantes, ooms en burens. Martientje verheugt zich er erg op. Ze vergeet de kattenkrabbel en danst het huis in. Nog één nachtje en... dan is het feest.

't Is een dag later.

Martientje loopt in de tuin, ze schopt tegen een steen, ze is boos. Bah, wat is het allemaal akelig. Wat kunnen grote mensen toch raar doen.

Toen mamma thuiskwam vanmorgen, was het nog wel leuk. Ze was blij met de slinger en de taart vond ze erg lekker. Een tekening met 'Welkom Thuis' erop, door Martientje gemaakt, vond ze helemaal prachtig. Toen leek het er nog even op dat het echt een feest zou worden.

Maar later?... bah!! Broertje vasthouden was er voor Martientje heus niet bij. Ze zou het niet eens meer willen, want brullen dat Leonard deed... Verschrikkelijk.

Als zij, Martientje, dat gedaan had, waren pappa en mamma vast heel boos geworden, maar van dit kleine ventje vond iedereen alles mooi. De ooms en tantes ook, ze keken allemaal naar Léotje en zeiden 'dat 'ie zo flink was, dat 'ie zo veel haar had' en zo, en naar Martientje keek niemand meer. Ze vergaten haar gewoon.

En dan die pakjes. Al die mooie dingen die broertje kreeg. Kleertjes en heel leuk speelgoed dat Martientje best zelf zou willen hebben. Er waren dikke knuffelbeesten bij, maar wanneer zij er eens eentje had willen pakken, kreeg ze een standje. 'Afblijven Martientje', zei pappa dan, 'straks maak je hem vuil, deze is voor broertje'.

Het jongetje valt Martientje ook erg tegen. Hij is helemaal niet flink en z'n haar stelt ook niks voor. Als ze naar 'm kijkt schreeuwt hij al, bah.

En nu daarnet..., dat was toch helemaal erg, toen werd ze gewoon het huis uitgezet.

'Martientje', zei tante Lies, 'ga jij nu eens een poosje buiten

spelen. Mamma en broertje moeten slapen'.
Stel je voor, mamma slaapt nooit midden op de dag. Martientje
begrijpt er niets van, ze schopt weer tegen een steen. Ze wordt àl
bozer.

Waarom heeft ze tante Lies geen kwaad antwoord gegeven, ze had toch kunnen zeggen dat ze het niet deed? Dat ze niet naar buiten ging, dat ze liever thuis bleef. Want raar maar waar, ze bleef liever in huis. Ze wil erbij zijn nu er van alles gebeurt. Nu de kamers naar bloemen ruiken en naar baby-poeder, naar... ja, naar een klein kindje. Naar zeep en kleertjes voor het manneke. Maar nee hoor, tante Lies zei 'naar buiten' en zij ging naar buiten, als een zoet klein meisje.
Oh, wat is ze boos op zichzelf en op iedereen. Wat moet ze nu

gaan doen? Haar vriendinnetjes zijn bijna allemaal weg, die zijn met hun moeders mee, boodschappen doen.

Misschien, heel misschien is Anneke nog thuis, dat kan ze wel eens proberen.

Pappa en mamma vinden het niet prettig wanneer zij naar Anneke gaat. Ze moet dan een drukke weg oversteken en dat mag ze niet alleen. Ze moet dan altijd gebracht en gehaald worden. Maar vandaag? Vandaag let er toch niemand op haar. Ze houden misschien niet eens meer van haar, ze geven alleen nog maar om Léotje. Daarom kan ze vandaag de drukke weg wèl alleen oversteken. Dat lukt best, ze is toch al acht?

Ze zal goed uitkijken en als ze onder een auto loopt? Nou, net goed, dan zullen pappa en mamma wel merken hoe náár het is dat ze voortaan alleen nog maar Léotje hebben.

Want een beetje, een klein beetje, zullen ze toch nog wel om haar geven?

En daar gaat ze dan, over de drukke weg, naar Anneke toe.

Een verdrietig meisje.

Een jaloers Martientje.

Juffrouw Betty

'Martientje, hoeveel is dertien plus acht?

'Eh, drie en twintig juffrouw.

'Fout, hoeveel is negentien plus zes?

'Twintig, of nee...

De klas lacht, Juffrouw Betty schudt haar hoofd. 'Meisje, meisje, wat is er toch met jou' zegt ze 'je luistert helemaal niet naar wat ik vertel. Zó krijgt je geen goed rapport hoor'.

Martientje steunt met haar gezichtje op haar hand. Ze haalt de schouders op, 't kan haar immers niks schelen, geen goed rapport, nou en...? Dat kan er nog wel bij. Mamma moppert toch al elke dag op haar.

Martientje snapt niet, dat andere kinderen zo blij en tevreden met hun broertjes of zusjes zijn. Zij kan er nog steeds niet aan

wennen dat háár mamma en pappa nu ook de ouders van Léotje zijn. Ze vindt het héél erg. Wanneer ze maar kan is ze weg. Ze speelt buiten of is bij haar vriendinnetjes. Mamma merkt het niet eens.

Juffrouw Betty merkt het wél. 'Er is iets met Martientje' denkt ze, 'ik zal eens even bij haar moeder aangaan' en dat doet ze ook. Als de school afgelopen is, stapt de juffrouw in haar auto en rijdt naar Martientjes huis.

Ze treft het niet. Léotje is een beetje ziek en zijn moeder is daar erg bezorgd over. Ze is helemaal niet in de stemming om over haar dochtertje te babbelen.

'Martientje moet nog wat aan haar broertje wennen' zegt ze. 'Ze is zo lang alleen geweest, ze is gewoon jaloers'.

'Maar ze heeft het er moeilijk mee hoor'. Juffrouw Betty kijkt ernstig 't Is een heel ander meisje geworden'.

Mamma haalt de schouders op, 'dat trekt wel bij, ik ben vaak nog erg moe na Léotjes geboorte, daardoor krijgt Martien een beetje minder aandacht, maar dat komt heus wel goed.'

Juffrouw Betty zucht maar eens. Zij gelooft er eigenlijk niet zo in, maar ze kan er niets aan doen.

Ze neemt zich voor, goed op Martientje te letten en wat leuke werkjes voor haar uit te zoeken, plantjes watergeven, bord schoonmaken, al de dingen die kinderen uit een klas leuk vinden. Ja, dàt zal de juffrouw doen.

Ze stapt wat vrolijker in de auto. Misschien, heel misschien, kan ze Martientje tòch een beetje helpen.

O, Martientje!

Martientje heeft wél pech. Net nu Juffrouw Betty zulke mooie plannetjes heeft gemaakt, wordt ze ziek.

Niet Martientje, maar de juffrouw.

Jammer hoor, nu krijgt de klas meester Bruns. De kinderen kennen hem niet zo goed en hij kent hen niet. Hoe zou hij dan kunnen weten dat het kleine grijze muisje, dat Martientje heet,

verdriet heeft?

Of merkt hij tòch iets?

'Hé jij daar, kleine meid' zegt hij en hij wijst naar Martientje, 'zeg jij maar eens waar ik vandaag het Bijbels verhaal over vertellen moet.'

Martien schrikt op. Ze houdt van Bijbelse geschiedenissen, maar waar moet zij de meester nu over laten vertellen? Ze krijgt er een kleur van.

'Over David' roept er een uit de klas. 'Over Jozef' roept een ander. Martientje knikt, 'ja, over Jozef' zegt ze maar gauw, 'of nee, nee, over Mozes.'

'Hé' moppert een jongen 'daar hebben we al zo vaak over gehoord.' Maar de meester steekt z'n hand op. 'Over Mozes kom je nooit uitverteld' vindt hij, 'gaan jullie er maar eens goed voor zitten.' En de meester vertelt:

'Het gebeurde toen het volk van de Joden, de Israëlieten, in het land Egypte leefde.

De koning van Egypte, de Farao noemden ze hem daar, werd een beetje bang van dat grote volk. Die Israëlieten werden zo groot, ze werden zo sterk... 'Straks worden ze veel machtiger dan de Egyptenaren' piekerde de Farao 'en dat mag natuurlijk niet. Dat kan niet, stel je voor. Als ze maar niet zoveel kinderen hadden, dan zouden ze niet groot meer zijn.' De ministers van de Farao, vonden dat ook. 'Die Israëlieten moesten minder kinderen hebben. Alle oudste jongetjes uit de gezinnen moesten eigenlijk verdwijnen.' Dat zeiden ze tegen hun koning en die vond dat prachtig. Zijn soldaten werden erop uitgestuurd om alle eerstgeboren jongetjes te doden. Verschrikkelijk hè? Stel je voor dat ze je broertje bij je weg sleuren. Voor altijd 'weg'!

Nu werd er juist in die spannende dagen bij een familie een klein jongetje geboren. Z'n vader en z'n moeder en ook zijn zusje Miriam konden er niet blij mee zijn. Ze wisten zich werkelijk geen raad. Wanneer de soldaten het kind zouden zien, zouden ze het zeker meenemen.

Wanhopig vouwde de hele familie de handen en vroeg aan God om hen te helpen. Zou Hij voor het kind willen zorgen? Wilde Hij het beschermen?

Jullie begrijpen wel dat het moeilijk is, wanneer je zulke zorgen

hebt, dat je niet in slaap kunt komen. De moeder van het jongetje lag de hele nacht wakker. Ze dacht en dacht... En toen opeens kreeg zij een plannetje. Het was net of het haar ingefluisterd werd. Snel riep zij Miriam bij zich en samen vlochten zij van biezen een mandje. Een soort bootje maakten zij en al de kleren van het baby'tje gingen daarin. Toen... heel voorzichtig, legden zij het jongetje er boven op. Het werd al licht toen zij klaar waren. Samen brachten moeder en dochter het mandje naar de Nijl. Dat is een rivier. De dochter van de Farao ging daar 'altijd s morgens een bad nemen en haar hofdames ook. Daarom duwden moeder en Miriam het bed-bootje in het riet vlakbij de plaats waar al die voorname dames altijd het water in gingen. Het kleine jongetje huilde, 't was of hij begreep waar het om ging.

De prinses hoorde het kereltje. 'Ga eens kijken wat daar zo huilt' zei ze tegen een jong meisje dat zij bij zich had, 'misschien is het een hondje.' Het meisje kwam verschrikt terug, 'het is een jongetje' riep ze 'een kind van het volk der Israëlieten, Uw vader zal hem zeker doden'.

Dat vond de prinses te erg. Ze liet een bediende het mandje uit het riet halen. 'Wat een lief manneke' zei ze, 'die krijgt m'n vader niet te pakken. Ik zal net doen of hij mijn zoon is, en ik zal hem Mozes noemen, dat betekent 'ik heb hem uit het water gehaald'. 'Wie van jullie wil er voor hem zorgen?' Een echte prinses kan zo iets natuurlijk niet zelf doen. De hofdames keken elkaar aan. 'Dat kunnen wij niet' riepen ze, maar toen kwam zusje Miriam opeens te voorschijn. Ze had al die tijd achter een boom staan kijken.

'Ik weet een Joodse vrouw prinses' zei ze, 'die vast wel voor dit jongetje wil zorgen, ze kan dat heel goed.'

'Dat moet dan maar' vond de prinses. 'Ik zal haar goed betalen en als het kind wat groter is, neem ik hem in mijn paleis. Hij wordt een prins.'

'Wat was Miriam blij. Ze holde naar huis om haar moeder te halen. Want moeder moest voor Mozes zorgen en hij zou een prins worden, een echte prins.

Zo heeft God voor deze jongen gezorgd. Mozes is een belangrijk man geworden. Hij heeft later zijn volk geholpen om uit

Egypte weg te komen, maar dat is een ander verhaal.'

'Genoeg voor vandaag.'

'We gaan nu een poosje sommen maken kinderen.'

De kinderen pakken hun boekjes. Alleen Martientje niet. Zij kijkt uit het raam. Ze ziet niets, want ze zit te dromen. Wat een mooi verhaal is dat toch, dat verhaal van Mozes. Zelig hoor, die jongetjes, of zelig...? Is dat eigenlijk wel zo. Voor Mozes was het niet zelig, hij werd een prins.

Stel je voor dat er zoiets met Léotje gebeurde. Dat hij ergens werd neergelegd en dan door een prinses gevonden. Zou dat even prachtig zijn?

Zij zou dan mamma en pappa weer voor zichzelf hebben en Leonard? Die werd dan later misschien wel koning, stel je voor.

'Hallo meisje' zegt meester Bruns, 'doe jij ook nog mee?'

Martientje schrikt. Wat denkt ze toch een malle dingen, zo mag ze toch eigenlijk niet denken!

Met een kleur buigt ze zich over haar rekenboekje.

Ze mag zo eigenlijk niet denken, maar ze doet het... ze doet het lekker tóch!!

Wanneer, twee weken later, pappa 's avonds plotseling aan mamma vraagt hoe het eigenlijk met Martientje gaat en of ze al een beetje aan Leonard gewend is, geeft moeder een vrolijk antwoord. 'Ik heb toch steeds gezegd dat het wel in orde zou komen? Nou en dat is ook zo'.

Martientje vraagt bijna elke dag wanneer ze eens met Léotje mag rijden, dus je ziet wel, er is niets meer aan de hand'.

'Maar je laat die kleine Martien toch niet achter zo'n hoge kinderwagen lopen? 't Lijkt me veel te gevaarlijk' meent vader.

'Ze kan er anders best bij en veel kwaad kan het niet, als ze maar op het woonerf blijft' zegt z'n vrouw. 'Ik denk dat het naar voor het kind zou zijn als ik bleef weigeren. Vandaag of morgen moet het maar'.

Vandaag of morgen...

O Martientje!

De tekening

Een paar dagen gebeurt er niets. Martientje denkt zo nu en dan nog wel aan het verhaal van Mozes, maar gelukkig niet zoveel. Mamma heeft wel een beetje gelijk. Het meisje went min of meer aan haar broertje.

Maar echt van hem houden?

Aardig over hem denken?

Nee, dat kan ze niet.

Toch is het heus wel een leuk kereltje. Hij huilt niet meer zo veel en ligt vaak zoet te pruttelen in z'n wiegje. Dat klinkt zo leuk. Voor hem in huis blijven hoeft Martientje ook niet. Bij haar in de klas zit een meisje – Ada heet ze – en die mag vaak niet buiten spelen van haar moeder. Dan moet ze op haar kleine zusje passen.

Dat is Martien nog nooit overkomen. Gelukkig maar, het lijkt haar niets. Stel je voor dat je niet naar buiten mag. Nee, Léotje geeft haar geen last. Hij begint nu zelfs zo'n beetje te lachen. Heel vriendelijk. Best grappig staat dat, zo'n lachend mondje waar nog geen tand in zit.

Op zulke momenten kan Martientje zich bijna weer blij voelen, net als vroeger.

Nu heeft ze ook zo'n moment. Ze is een prachtige tekening aan 't maken voor juffrouw Betty. De juffrouw is weer beter en alle kinderen maken iets moois voor haar.

De tekening van Martientje lukt heel goed. Ze hoeft er niet veel meer aan te doen. Nog een paar streepjes. Haar tongetje komt tussen d'r tandjes door, zò ingespannen werkt ze.

Bijna is ze klaar. Bijna.

Kijk, daar komt Mamma aan met Léotje. Hij heeft zojuist z'n fles leeggedronken en ziet nog helemaal rood van het trekken aan de speen.

Mamma buigt zich een beetje naar haar dochtertje toe en Leonard buigt mee natuurlijk.

En dan...

Dan gebeurt het.

Het erge, waardoor zo heel veel narigheid zal komen.

Uit Leo's mondje golft opeens een stroom pap, boven op... ja, boven op de mooie tekening van Martientje.

De gekleurde plaat ziet er vies en klierdig uit.

Martientje gilt van schrik, 'akelig jong, nare jongen, kijk nou eens wat je gedaan hebt', schreeuwt ze.

Ze stampt van woede op de grond, bijna vliegt ze Léotje aan. En dan doet moeder iets heel ergs, ze slaat Martientje. Ze geeft haar een harde klap.

'Daar' zegt ze 'niets kun je van dat kind hebben, helemaal niets en dat allemaal om zo'n snert-tekening, die maak je toch gewoon over.'

't Wordt heel stil in Martientje. Akelig stil. Als Mamma zich niet gelijk had omgedraaid om broertje weg te leggen, zou ze zeker gevonden hebben dat haar dochtertje er maar raar uitzag. Grote, donkere ogen in een strak, wit gezichtje.

Dat Mamma dat gezegd heeft, dat van die snert-tekening, het is meer dan Martientje kan verdragen.

Haar mooie tekening, waarmee ze al bijna klaar is en die ze vóór morgen af moet hebben.

Zonder één woord stopt ze de tekening in de afval-bak. Aan een nieuwe begint ze niet meer. Maar één ding weet ze nu zeker.

Léotje móet het huis uit en zij, Martientje, zal daar voor zorgen.

Het begint...

'Tientje, kom je knikkeren?' Dat is Anita Storm, ze woont dichtbij Martientje en de meisjes spelen vaak samen. Anita staat voor Martientje's huis. Ze zwaait hevig met haar knikkerzakje en probeert, door het open raam, bij haar vriendinnetje naar binnen te kijken. Haar lukt het net, maar het zakje kan al dat gedraai niet hebben. Het gaat open en de knikkers rollen over straat.

Martientje ziet het vanuit haar kamertje. Ze weet niet of ze Anita wil helpen de knikkers op te zoeken. Ze wil vanmiddag niet knikkeren, ze heeft een ander plannetje.

Ze denkt en denkt zó erg na, dat er een diepe rimpel tussen haar ogen komt.

't Is mooi weer.

Leonard staat in z'n wagen in de tuin. Als ze nú eens aan mamma vraagt of ze met hem rijden mag.

Met Anita erbij zal moeder haar misschien eerder laten gaan. Anita is wat groter en ze is ook een paar jaar ouder dan haar buurmeisje.

't Zou ook wel fijn zijn wanneer Anita mee ging. Martien vindt het ergens nog best griezelig om alleen met die hoge wagen op stap te gaan.

'Hé, Tien' zegt Anita een beetje boos 'kom nou toch eens helpen, waarom sta je daar nou zo flauw?' Die Martientje is toch eigenlijk niks geen aardig meisje, ze laat haar maar alleen tobben met haar knikkerproblemen.

'Ik kom wél buiten' zegt Tientje langzaam, 'maar ik ga niet knikkeren. Ik ga aan m'n moeder vragen of ik met Léotje mag wandelen.'

Anita kijkt blij 'ja, dat is leuk, zou het mogen?'

'Proberen' vindt Martien en ze gaat meteen mamma zoeken.

Raar hoor, die is nergens. Waar kan ze nou toch zitten? Misschien even bij buurvrouw Ellie, daar loopt ze wel meer naar toe.

Wat zal Martien nu doen?

Zal ze zó weggaan?

Zonder het te vragen?

Ze weet heel best hoe ze moet doen met de wagen van Leonard. Die staat nu 'op de rem'. Wanneer je een stang naar boven trekt, dan rijdt de wagen weer. Ze heeft het mamma vaak zien doen. Die duwde met haar voet... dan stond de wagen vast, even trekken... hup, daar ging ie weer.

Martien kan het niet met haar voet doen, die is daar nog niet sterk genoeg voor, maar met haar handen kan ze 't wel. Ze heeft nu haar besluit genomen en krijgt opeens verschrikkelijk veel haast. Ze holt naar de voordeur om Anita er in te laten. 'Kom gauw' roept ze, 'we gaan met Leo weg.'

'Maar ik ben nog wat knikkers kwijt' moppert Anita onwillig.

'Wat kan jou nou die paar knikkers schelen' vindt Martientje,

'die krijg je wel van mij.'

'Waarom heb jij opeens zo'n haast?' vraagt Anita.

'Als we niet meteen met de wagen weggaan, mag het niet meer' fantaseert Martien.

Oh, maar dan wil Anita wel opschieten. 'Gauw dan maar' zegt zij nu ook en ze loopt hard achter haar vriendinnetje aan naar de tuin.

'Maak jij het achterhekje open' kommandeert Tientje, 'dan duw ik Léotje.' Ze trekt met allebei haar handen de rem omhoog en... ja hoor, ze kan rijden.

Voorzichtig, voetje voor voetje, probeert ze de hoge wagen door het hek te duwen, dat valt haar nog niks mee, ze krijgt een kleur van inspanning.

'Laat mij dat maar doen' zegt Anita bazig, en ja, haar lukt het beter.

Martientje kijkt nog even wat schuw naar het huis van buurvrouw Ellie. Als mamma daar voor het keukenraam staat... Ze wacht half en half op een stem die haar terugroept. 't Is heel raar, maar ergens zou ze het fijn vinden als iemand haar tegen hield, maar nee, 't blijft heel stil in de buurt.

Mamma is werkelijk bij Ellie, ze is daar bezig een patroon uit te zoeken. Ze wil breien.

Martientje en Anita lopen nu achter op het woonerf. Léotje heeft een heel mooie wagen en z'n zusje is toch wel wat trots wanneer er andere kinderen naar hen toekomen.

'Is dat je broertje Tien?' roepen ze 'Laat hem eens zien.' Martientje slaat het dekbed een beetje terug. Léotje wordt er wakker van, hij ziet vier, vijf kinderhoofdjes over z'n wagen gebogen. Daar schrikt hij van. Z'n lipje begint te trillen en hij zet het op een brullen.

'Waarom doet hij dat?' vraagt een meisje, 'we doen 'm toch niks?'

'Weet ik het' zegt Martientje kattig, 'dat doet ie altijd' en bij zichzelf moppert ze er nog achter aan 'het snertjong'. Martientje moet dat wel doen. Ze moet steeds maar lelijke dingen over Léotje denken, anders zal ze nooit kunnen doen wat ze nu van plan is, Leonard vér, ver van huis brengen. Fel duwt ze tegen de

wagen. De kinderen vragen 'mag ik ook een keer', 'mag ik hem een eindje rijden?', Maar Martien doet net of ze niets hoort. 'Kom' zegt ze.

Anita, trots, loopt naast haar, 'dadelijk mag ik weer hè?' vraagt ze.

'Ja ja' knikt Tientje, 'maar dan moeten we wel verder weg zijn. Hier bij de kinderen vandaan.'

'Waar wil je eigenlijk heen?' Anita wordt wat onzeker, wat verzint dat buurmeisje van haar toch allemaal.

'Naar de overkant, daar, naar de andere buurt.' De overkant van de grote rijweg, die het woonerf afsluit, wordt door de meeste kinderen 'de andere buurt' genoemd.

Anita schrikt. 'Wil je helemaal daarheen met die wagen? O, maar dat mag je niet, dat mag je vast niet.'

'Jawel' lacht Martientje en ze doet net of ze heel vrolijk is 'er wonen mensen die ik ken, dáár ga ik Léotje laten zien.'

'Maar daar ga ik niet heen, als m'n moeder dat merkt... Dat vinden ze bij jou thuis ook niet goed'.

'Pfitt' zegt Martien 'ik ben er vaak genoeg geweest, dat mag ik heus wel, maar jij kan gerust teruggaan.'

Anita aarzelt, wat moet ze doen, Martientje alleen laten gaan? 't Lijkt haar niet helemaal goed.

Haar vriendinnetje merkt haar aarzeling. Snel bedenkt ze iets. 'Hoor es Nita', fluistert ze 'als jij nou teruggaat en aan niemand vertelt waar ik heen ga, krijg je al m'n grote glazen knikkers.'

Anita weet best welke knikkers Martientje bedoelt, van die zil-verkleurige glazen.

Ze heeft er zelf ook een paar. Haar ogen schitteren, 'allemaal?' vraagt ze begerig, want Martien heeft er een heleboel.

'Allemaal' knikt Martien, 'maar dan aan niemand zeggen hoor!' Dat zal Anita zeker niet doen. Ze voelt zichzelf veel te schuldig dat ze aan Martientjes plan om zó ver weg te wandelen, mee doet. Ja, maar voor zulke mooie knikkers doe je wel wat!

'Goed dan' zegt ze, zich al half omdraaiend, 'maar hoe moet jij dat doen bij de grote weg?'

'Ga jij nou maar.' Martientje is ongeduldig. 'Ik red me er wel mee.' Die uitdrukking heeft ze pas van haar vader gehoord en ze maakt er eigenwijs gebruik van.

Anita huppelt weg, Tientje kijkt haar nog even na, dan stapt ze voorzichtig, de wagen stevig vasthoudend, naar het zebra-pad. Daar drukt ze op een knop. Nu moet het verkeer straks stilhouden en kan ze oversteken.

Het duurt even, maar dan stoppen enkele auto's werkelijk. Met een kleur van inspanning probeert Martien de wagen van de stoep te duwen.

Aiiii, bijna mislukt het, de wagen zakt zó scheef dat ie haast omslaat. Zou 'ie???? maar nee, 't gaat nog net goed. Ontevreden kijkt ze naar haar broertje. Hij brult alwéér!

In één van de auto's die gestopt zijn zitten een mijnheer en een mevrouw. 'Snap jij nou', zegt de mevrouw 'hoe mensen zo'n klein kind er met een kinderwagen op uit kunnen sturen?'

'Je hebt gelijk' vindt de mijnheer' zoiets begrijp je niet, het is gewoon levensgevaarlijk.' Dan vergeten de mevrouw en mijnheer Martientje weer meteen en ook de andere auto's die gestopt zijn, rijden snel weer verder.

Hoe zou ook iemand kunnen weten, dat Martien zó ondeugend kan zijn...

Wat er verder gebeurt.

Het valt Martientje niet mee. Ze heeft het zich veel gemakkelijker voorgesteld.

Gewoon tussen de mensen doorlopen met de wagen en dan, bij de grote super-markt, waar het meestal druk is, de wagen ergens tussenschuiven en broertje laten staan.

Het alleen thuiskomen zal heel raar zijn, maar wanneer ze aan pappa en mamma vertelt dat Leo nu best een prins kan worden en dat meester Bruns haar eigenlijk op het idee heeft gebracht, zullen ze haar wel begrijpen.

Dat hóópt ze tenminste. Hoe dichterbij het tijdstip nadert dat ze Léotje alleen gaat laten, hoe meer ze aan zichzelf gaat twijfelen. Is het eigenlijk wel zo'n goed plan? Als er nu niemand naar het jochie omkijkt, hoe moet het dan?

Ze zwoegt met de wagen tussen de mensen door. Zo'n wagen is toch eigenlijk bij lange na geen biezen mandje. Als ze het echt goed wil doen, moet ze haar broertje uit de wagen halen en in een zelfbedieningsmandje leggen. Maar zal dat nog lukken? Ze is al zo moe.

Pats, daar valt een druppel op haar neus. Pats, pats, nog één en nog één. Nu gaat het nog regenen ook. Nu is de hele tocht voor niets geweest. Ze kan dat kleine kind toch niet in de regen achterlaten? Nee, zó verstokt is zelfs zij nog niet.

Ze zal terug moeten, maar dáár ziet ze tegen op...!

't Is net of het al maar drukker wordt op straat.

Dat is ook zo, want hier is ze op het grote winkelplein. Moet ze dat hele eind weer terug met die hoge kinderwagen? Ook de grote weg weer over? De auto's gieren voorbij.

Waar is ze toch aan begonnen, ze kan wel huilen.

Radeloos kijkt ze rond. De mensen lopen snel, niemand let op haar. Ze ziet ook nergens iemand die ze kent, of toch...? Die mevrouw daar met dat rode jack, is dat juffrouw Betty niet?

Martientje gaat op haar tenen staan, Ze kijkt en kijkt... Het rode jack is al weer tussen de mensen verdwenen.

Zou ze?

Ja, als ze de wagen nu een momentje alleen laat staan, dan kan ze even kijken of ze juffrouw Betty – als die het tenminste is – nog vinden kan.

Ze verdwijnt in de drukte. Léotje staat alleen, en dan gebeurt het...!

Hoe moet dat aflopen?

Joris de Munnik en Niek de Jong werken bij de supermarkt. Ze hebben het heel druk gehad vanmiddag, maar het wordt later en, over niet al te lange tijd, gaat de winkel dicht.

Nog een goed kwartier en het werk is gedaan.

Joris en Niek moeten met hun beiden de ijzeren boodschappenwagentjes, die de mensen vaak bij hun auto's laten staan, naar

binnen halen. De jongens zoeken de karretjes op en rijden ze allemaal tegelijk, tegen elkaar aangedrukt, de achterkant van de supermarkt binnen.

Daar hebben ze pret in. Ze drukken en duwen de wagentjes in één lange rij en soms botsen die dingen zó hard op elkaar, dat ze er zelf snel voor moeten wegspringen.

Nú heeft Joris er toch een lange sliert van gemaakt... Hij duwt er nog twee tegenaan en slingert dan vrolijk de hele stoet naar Niek. Die staat er wel lachend op te wachten, maar 't zijn er zóveel en ze hebben zó'n vaart dat ie toch bang wordt dat de wagens hem zullen bezeren. Hij springt dus op 't laatste moment weg en geeft dan, op zijn beurt, een flinke klap tegen de karretjes.

Fout gedaan, nu raken er een paar los en die rijden in volle vaart de stoep op.

De mensen stappen mopperend opzij. Maar goed ook, zij zouden anders vast gevallen zijn.

Alleen... Léotje, in z'n kinderwagen kan níet opzij stappen. Hij staat daar maar en als de twee karretjes tegen hem aanstoten, ziet het er naar uit dat z'n wagen zal kantelen. Toch gebeurt dat niet, maar wat er nu gebeurt is veel erger. De kinderwagen gaat ook rijden. Martientje is vergeten hem op de rem te zetten, en omdat de stoep wat schuin loopt, schiet Leo met een vaart de grote, drukke weg op.

Mensen roepen, een auto stopt met piepende remmen, een andere auto botst er boven op. Is Léotjes wagen geraakt? Ja. Ze wiebelt even en valt dan met een klap om, zomaar op de rijweg. De kleine jongen valt er half uit, z'n bolletje bonst op de grond. Er gilt een vrouw.

En Martientje?

Martientje hoort de auto's piepen, ze ziet de mensen hollen en ze rent terug naar de plaats waar ze haar broertje heeft achtergelaten.

Wanneer ze de mensen hoort roepen 'een kind, een baby onder een auto', begrijpt ze.

In een flits ziet ze nu ook hòe erg het is wat ze heeft willen doen. Hoe is ze er toe gekomen?

Waar haalde ze toch de slechte gedachte vandaan?

Waarom was ze zo gemeen tegen dat kleine, roze, kereltje? Ze kan niet meer rechtop blijven staan. Haar benen worden helemaal bibberig. Ze laat zich op de grond zakken en huilt, ze huilt zó erg, dat er ook om haar enkele mensen komen staan.

'Is het je broertje?' vragen zij.

Martientje geeft geen antwoord. Dat kán ze niet eens. Met allebei haar handen voor haar ogen zit ze daar maar.

Naar huis kan ze niet gaan, dat durft ze niet meer. Ze kán haar vader en moeder niet meer onder de ogen komen.

Er dringt een mevrouw naar voren. Een mevrouw met een rood jack. 't Is Martientjes juffrouw Betty.

Zij weet het nog niet van Léotje. Ze komt zopas een winkel uit, maar één ding snapt ze wel, hier is iets heel ergs aan de hand.

'Mag ik er even bij?' vraagt ze aan de andere mensen, 'ik ken dat meisje goed.'

Ze stapt naar Martientje toe en helpt haar op te staan. 'Kom maar' sust ze 'kom maar mee. Wij gaan lekker in m'n auto zitten en dan vertel jij me, wat er aan de hand is. Stil nu maar, misschien komt het wel goed.'

Zou dat mogelijk zijn?

Kan dit echt nog goed komen?

Wat een toestand

Ze zitten samen in de auto, Martientje en haar schooljuffrouw. Martientje huilt nog steeds, maar niet zo erg meer. Ze kan nu al zo'n beetje vertellen wat er gebeurd is. Dat ze Léotje kwijt wilde. Dat Léotje tussen de auto's is gekomen, op de grote weg. Juffrouw Betty schrikt ontzettend. Ze pakt Martientje's hand stevig vast. 'Martien' zegt ze dringend 'je moet hier in de auto op mij wachten. Ik moet even weg.

Blijven zitten hoor, niet weglopen.'

Tientje knikt. Ze zal wel wachten, maar ze vindt het erg dat juffrouw Betty haar weer alleen laat. Moet dat nou?

Het moet echt, de juffrouw moet gaan kijken hoe het met Léotje

is afgelopen. Daarom stapt ze snel uit de auto en holt naar de groep mensen die nog midden op de weg staan. Er klinkt lawaai in de verte; a – ie, a – ie, dat is de sirene van een ziekenauto. Juffrouw Betty knijpt haar handen in elkaar, ze duwt zich tussen de mensen door naar een politieagent, die daar staat.

'Ik weet van wie het baby'tje is' roept ze hard 'en ook waar ie woont. Is het erg met hem?'

De agent pakt een boekje. 'Vertelt U 't me dan maar' zegt hij rustig.

'Ik wil eerst weten, hoe het met het jongetje gaat' houdt Juffrouw Betty vol.

'Daar kunnen we nog niets van zeggen' antwoordt de agent, 'zo te zien valt het wel mee. 't Jochie heeft wat schaafwonden aan z'n gezichtje. Maar hij gaat wél naar 't ziekenhuis. Daar moeten ze hem nog wat beter bekijken. Zo, en nu z'n naam alstublieft' de politieman houdt z'n pen vast om te gaan schrijven.

'Hij heet Leo Terblijt en hij woont Veenweg 12' zegt de juffrouw. 'Vindt U 't goed, dat ik het zijn ouders vertel? Hij was hier met z'n kleine zusje.'

'Vertelt U het ze dan maar' zegt een andere agent, die er ook bij komt 'en vertel U dan gelijk dat het niet normaal is om een kinderwagen alleen te laten staan. Waarom was er niemand bij?' Nu beginnen de mensen die om hen heen staan allemaal tegelijk te praten. Ze wijzen op de boodschappenwagentjes van de supermarkt. Van Joris en Niek is natuurlijk niets te zien, die houden zich stil. Ze zijn gauw in de winkel aan 't werk gegaan. 't Zal hen echt niet helpen. De agenten zullen er zeker achter komen wat de jongens gedaan hebben. Hoe dom ze zijn geweest en dan zullen ze op z'n minst een standje krijgen.

Maar daar wacht juffrouw Betty niet op. Zij loopt snel terug naar haar auto en vóór Martientje weet wat er gebeurt is ze al op weg naar haar huis.

Maar dat wil ze niet... dat wil ze helemaal niet. Ze durft niet naar huis, nooit meer.

Ze gilt opeens zó hard, dat Juffrouw Betty, geschrokken, stopt.

'Wat is er?' wat heb je? roept die.

'Ik wil niet naar huis, ik durf niet' schreeuwt Martien.

'Jij gaat naar je ouders' zegt juffrouw Betty boos. 't Is al erg

genoeg dat Léotje naar het ziekenhuis moet, wil jij nu ook nog je vader en moeder in de steek laten? Je zult best straf krijgen, maar die heb je verdiend, moet je maar denken, en nu stil, geen kunsten meer.'

Martien is zo verbluft, dat ze helemaal niets meer zegt, niets meer, tot ze thuis is.

Wat moeder zei

Wat is er inmiddels bij Martientje thuis gebeurd?

Weet Mamma eigenlijk wel dat haar kinderen weg zijn?

Nou, en of.

Zodra de eerste regen begon te vallen is ze naar huis gehold om de kinderwagen binnen te zetten.

Toen ze de wagen niet meer zag staan, schrok ze verschrikkelijk. Ze riep om Martientje, maar die was er ook niet.

Zoekend is mamma het woonerf opgelopen. Geen Martientje en geen wagen.

Een groepje kinderen, dat, ondanks de regen, bezig was met knikkeren, hielp moeder een beetje op weg. 'Martientje is dáárheen gegaan, samen met Aniet' riepen ze.

'En Léotje?' vroeg mevrouw Terblijt bang.

'Daar reden ze mee' vertelden de kinderen.

Oe, wat werd moeder toen boos. 'Die Martientje, ik zàl d'r' dacht ze, maar ze had haar dochtertje nog lang niet.

Zag ze Anietje daar lopen? Ja, die liep daar met twee andere meisjes.

'Anietje' riep mamma 'waar is Martien en waar is Léotje?'

Aniet kreeg een vuurrode kleur. Ze had Martientje beloofd niets te zeggen, maar kon ze dat nu wel volhouden?'

'Ik..., ikke weet het niet mevrouw' fluisterde ze bijna, 'heus niet.'

'Onzin' zei Martientjes moeder boos, 'de kinderen zeiden, dat jullie samen liepen te wandelen.'

'Maar ik ben terug gegaan, echt waar' piepte Anietje benauwd.

'Welke kant ging ze dan op?'

'Naar-eh de overkant, naar de andere buurt' stamelde de arme Aniet.

Nu schrok moeder pas goed. 'Is Martien werkelijk de grote weg overgestoken? met die hoge kinderwagen?'

Radeloos bleef ze staan. Wat te doen? Ze had geen flauw idee waar haar dochtertje nu zijn kon. Over de grote weg reed een politiewagen. Er hing een aanhangwagentje achter en op dat wagentje stond een lege kinderwagen.

Maar dat was toch...

Die wagen leek als twee druppels water op de wagen van Leo. Moeder werd er akelig van, de hele straat draaide voor haar ogen. Ze moest zich vasthouden aan een lantaarnpaal. Ze kon maar langzaam naar huis teruglopen.

Ergens voelde zij, dat er iets gebeurd moest zijn, maar wát..., dat wist ze niet.

Nu weet ze het wel.

Bij haar thuiskomst staat daar de auto van juffrouw Betty. Haar man is er nu ook, hij en de juffrouw praten ernstig samen.

Pappa Terblijft pakt z'n vrouw bij de arm. 'Je moet niet schrikken Miep' zegt hij 'maar Léotje heeft een ongeluk gehad. 't Is misschien niet zo heel erg, maar hij is wel naar het ziekenhuis gebracht.'

Martientje, in de auto, ziet dat haar moeder de handen voor de ogen slaat. Ze vergeet, dat juffrouw Betty haar gezegd heeft dat ze nog even in de auto moet blijven.

Ze springt te voorschijn en omklemt mamma met beide armen. 'Mamma..., pappa..., brabbelt ze huilend, 'ik wilde..., ik wilde net als bij Mozes...'

Ze komt niet verder, haar moeder duwt haar ruw opzij, 't lijkt net of ze door Martientje heen kijkt. 'Haal dat kind weg' zegt ze tegen pappa, 'ik wil haar nooit meer zien.'

Wat moet Martien doen?

't Is een verslagen Martientje dat een half uur later bij juffrouw Betty thuis op de bank zit.

Haar ouders zijn naar 't ziekenhuis om te zien hoe het met Leo gaat. Zij moet hier blijven. Hoe lang? Dat weet ze niet. Ze is bang, dat ze nooit meer naar huis mag.

Juffrouw Betty probeert haar te troosten, maar het lukt niet erg. Gelukkig komt mijnheer Peter thuis. Hij is de man van juffrouw Betty.

De onderwijzeres is eigenlijk een mevrouw, maar dat klinkt niet zo leuk. De kinderen zijn gewend om juffrouw Betty te zeggen en hun 'juf' vindt dat wel best.

Mijnheer Peter is reuze groot. 't Lijkt net of hij moet bukken om door de deuropening te kunnen.

Nu bukt hij zich ook. Hij heeft in de gang al van zijn vrouw gehoord wat er gebeurd is, daarom doet hij extra vrolijk. Helemaal gebogen komt hij binnen. 't Is toch wat met die lage deuren' roept hij 'die moeten een stuk hoger worden, vind je ook niet kleine meid?'

Martientje kan er niet om lachen, ze is één stuk bibberige narigheid.

Mijnheer Peter gaat bij haar op de bank zitten.

'Ja' zegt hij 'je broertje heeft een ongeluk gehad hè? Jij bent met hem aan de wandel gegaan. 't Is erg, 't is heel erg voor hem, ook voor je vader en moeder, maar misschien wel het allerergste voor jou. Heb je zo'n hekel aan je broertje?'

Wat moet Martientje daar nu op zeggen?

Een 'hekel aan iemand hebben', dat betekent, dat je hem niet uit kunt staan, dat je hem niet in je buurt kunt hebben, zonder een beetje kwaad te worden. Is dat nu niet precies het gevoel dat zij voor Léotje had? En heeft ze dat nog? Gek genoeg helemaal niet meer. Ze zou alles, alles willen geven om hem weer gezond en wel hier te hebben. Ze wil dat graag zeggen, maar wie zal haar nog geloven?

Na wat zij gedaan heeft?

Mijnheer Peter schijnt het toch wel helemaal te begrijpen.
'Je dacht natuurlijk, dat je een hekel aan hem had' zegt hij ernstig.

Martientje knikt.

Zo is het. Zo is het helemaal. Ze 'dacht' het alleen maar. Ze had hem toch immers nooit echt kunnen laten in die supermarkt? Ze was zelfs een beetje blij geweest met die regendruppels. Toen wist ze gelijk dat ze Leo daar niet kon laten staan.

Mijnheer Peter lacht een beetje tegen haar. 'Weet je wat jij moet doen?' vraagt hij.

Je moet alles wat je dwars zit aan de Heere Jezus vertellen. Alles. En dan zul je zeker rustiger worden. Je ouders zullen je straks

wel komen halen. Zal ik je dan zolang naar ons logeerkamertje brengen?’

Martientje knikt. Ja, ze wil graag alles aan de Heere Jezus zeggen. Ze wil iets dóén! Maar dat haar vader en moeder haar zullen ophalen, dat ziet ze nog niet zitten.

Voordat ze met mijnheer Peter de kamer uitgaat, rinkelt de telefoon.

‘Met Groothuis’ zegt mijnheer Peter, want zó heten juffrouw Betty en haar man van hun achternaam.

Nog eens zegt hij ‘met Groothuis’ dan luistert hij.

Hij knikt een paar maal met z’n hoofd, ‘mooi zo, het valt dus allemaal nogal mee’ bromt hij, ‘gelukkig maar. Komt u uw dochtertje halen? Goed, tot straks dan!’ Hij legt de hoorn weer op de haak. Juffrouw Betty en Martientje kijken hem allebei met grote ogen aan.

‘t Lijkt wel goed met je broertje’ zegt hij tegen Martien, ‘hij heeft wat schaafwonden. Ze houden hem nog een dagje in het ziekenhuis om er zeker van te zijn, dat hij echt niets mankeert. Je vader komt je dadelijk halen.’

‘Maar, maar mamma zei... huilt Martien opeens weer, ‘mamma wil me nooit meer zien.’

‘Kom nou meisjelief’ juffrouw Betty trekt haar leerlingetje tegen zich aan, ‘dat zei mamma omdat ze zo vreselijk geschrokken was, en ook omdat ze, op dat moment, erg boos was. Ze meende het niet hoor. Stel je voor, ze houdt van jou toch zeker net zo veel als van je broertje.’

‘Nietwaar’ roept Martien.

‘Wel waar’ zegt nu mijnheer Peter, ‘je moet echt niet zulke nare dingen denken. Jouw moeder moest, toen Leo geboren werd ook best een beetje aan die kleine hummel wennen. Jij bent al acht jaar, ze wist niet eens meer helemaal wat een drukte zo’n kindje geeft met al die luiers en zo, daardoor heeft ze voor jou wat minder tijd kunnen vinden, dat is alles.’

Martientje kijkt voor zich uit, zij weet het nog zo net niet.

Daar gaat de bel, pappa is er al. Hij lacht, ja hij lacht werkelijk. ‘Zo kleine boosdoenster’ zegt hij.

Martien vliegt op hem af, ze wil hem nogmaals alles vertellen, maar pappa luistert niet.

'Stil maar' zegt hij 'je bent héél stout geweest omdat je met Leo bent gaan wandelen zonder dat mamma dat goed vond, maar het ongeluk is niet helemaal jouw schuld, dat kwam door die jongens van de supermarkt, of eigenlijk door de wagentjes hé? Ga maar gauw mee.'

Tientje holt naar de gang om haar jas aan te trekken. Ze voelt best dat pappa de zaak niet helemaal begrepen heeft, dat hij er niets van afweet dat ze Leo graag kwijt wilde. Wat zou hij zeggen wanneer hij dat wist?

Het lijkt haar beter om zich maar stil te houden. Een beetje bang kijkt ze naar juffrouw Betty. Aan haar heeft ze immers alles verteld. Zou die haar verraden?

Maar juffrouw Betty verraadt niets, die helpt haar met de rits van haar jas.

Pappa praat met mijnheer Peter. 'Ik heb m'n moeder opgebeld' zegt hij, 'dat leek me prettig voor mijn vrouw én voor m'n dochter.'

Martien krijgt een kleur van blijdschap. Hoi, oma komt. Oma kan goed luisteren, misschien, heel misschien zal ze aan haar grootmoeder alles durven vertellen, want zo is het, al lijkt het allemaal weer goed, toch is het nog niet helemaal in orde.

Oma

Fijn dat oma er is.

Martientje vindt het best gezellig.

Toen Oma in huis kwam, was het eerste wat zij deed, mamma naar bed sturen. Stel je voor.

'Jij gaat eerst maar eens wat slapen' zei oma 'je ziet zo wit als een doek. En wat ben je mager geworden..., ik schrik ervan. Je gaat morgen naar de dokter hoor!'

Vader en Martientje kijken ervan op. Mamma ziet wel bleek tegenwoordig, zou ze ziek zijn?

Daar leek oma toch niet echt bang voor te zijn. Ze zette vrolijk een bos bloemen in een vaas en maakte voor allemaal een kopje

thee. De koekjes, die ze meebracht, deelde ze gul uit, Martientje kreeg er zelfs twee.

Oma deed dus net of er niets aan de hand was.

Als Léotje nu maar niet meer in 't ziekenhuis lag, dan zou het pas écht fijn zijn.

Martien is nog steeds bang, dat de dokters bij Leo iets verkeerd zullen ontdekken.

Pappa staat op. 'Ik moet nog even naar iemand toe moeder', zegt hij tegen oma 'zorgt U ervoor dat m'n dochter niet te laat in bed komt?'

'Reken maar' lacht Oma, 'ze mag nog een half uur opblijven en dan gaat ze in haar mandje. Die oma toch, Martien is toch Lapje niet?'

Pappa vertrekt, 'ik blijf niet lang weg' zegt hij nog, dan slaat de deur dicht en is Martien met haar grootmoeder alleen.

Vreemd genoeg is ze toch een beetje bang. Zou Oma over vanmiddag gaan praten? Het lijkt er nog niet op. 'Hè, hè', zucht ze 'wat is 't hier lekker rustig. Een heel verschil met mijn huis hoor.'

Ja, Oma woont aan een grote weg in Den Haag. Heel gezellig, maar niet rustig.

't Blijft even stil, oma leest de krant en Martientje heeft een boek gepakt. Ze probeert haar gedachten erbij te houden, maar het lukt niet. Ze zit maar te draaien. Ze zou toch zo graag, zo heel graag willen, dat mamma en pappa wisten wat een rare en verkeerde plannen zij met Leo gehad heeft. Ze zou er vergeving voor willen vragen, dan pas, en dan alleen, zal ze weer gelukkig kunnen zijn.

Oma ziet haar onrust. 'Is er wat?' vraagt ze. 'Je hebt nu mooi de kans om te zeggen wat je dwarszit.'

Dat begrijpt Tientje ook wel, maar o het is zo moeilijk. Ze wil wat zeggen, maar dat lukt niet. Er komt geen woord uit haar mond, alleen een soort snik, lijkt het wel. Oma schrikt ervan, 'doe niet zo raar Tien' zegt ze, bijna streng. 'Je weet best, dat je me alles vertellen kunt, wanneer je zo oud bent als ik, heb je al zo veel erge dingen gehoord, dat iets van jou er nog wel bij kan.' Dat zal best, maar dat maakt 't voor haar kleindochter nog niet makkelijker. 'Ikke..., ik..., ' begint die aarzelend.

'Ik wilde Leo...' en dan opeens komt het hele verhaal eruit. Alles achter elkaar, dat mamma nooit meer tijd voor haar had, wat meester Bruns vertelde, van de tekening voor juffrouw Betty en dat Martientje toen het plan heeft gemaakt om Leo bij de supermarkt te zetten.

Oma laat haar rustig uitpraten. Ze onderbreekt Martien geen enkele maal. Als die alles verteld heeft, wordt ze kalm. Nu moet er dan maar komen wat er van komt, zij is haar narigheid kwijt. Nu moet Oma maar weten wat er gebeuren moet.

Oma weet dat dan ook.

'Kind toch' zegt ze, 'wat een verhaal. Waar jij toch allemaal mee rondgelopen hebt...

Ik zal wèl met pappa en mamma praten, zij moeten dit weten, maar ik denk, dat ze wel begrijpen zullen, hoe naar dit alles voor je geweest is.

Ik begrijp het ook wel, maar Martientje, je moet mij beloven, dat je zult proberen niet zo jaloers te zijn. Jaloezie is een ernstige zonde meisje. In de Bijbel staat hoe Kaïn zijn broer Abel dood-sloeg, enkel uit jaloezie.

Stel je voor dat het mis was gegaan met Leo. Hoe zou jij je je verdere leven gevoeld hebben?

't Is goed, dat je het mij verteld hebt. Vraag in je avondgebed om hulp Martientje. Om hulp tegen je jaloezie, want 't zou toch jammer zijn als die je weer kwam plagen.'

Martientje knikt. Vuurrood ziet ze. Ze geeft Oma een kus. 'Ik ga maar naar boven' zegt ze.

'Goed zo' zegt Oma 'ga maar rustig slapen, ik praat met je ouders.'

'Fijn' knikt Martien, dan verdwijnt ze de trap op. Ze is dankbaar, heel dankbaar, dat alles nu gezegd is.

Voor ze gaat slapen vouwt ze haar handen, en wat ze in haar gebed zegt geeft haar rust. Zo'n rust, dat haar vader haar, een half uur later, vast in slaap vindt.

Naar Den Haag?

Léotje is weer thuis. Er zitten nog een paar pleisters op z'n bolletje, maar hij heeft toch een opperbest humeur. Hij lacht en kraait..., 't is net of hij begrijpt dat ze allemaal nog een beetje bezorgd over hem zijn.

Z'n kinderwagen is hij mooi kwijt, die staat helemaal kapot op het politiebureau.

Pappa schrijft brieven en telefoneert veel met de 'verzekering'. Martientje begrijpt daar niet veel van, maar Oma legt uit dat de supermarkt, waar Nico de Jong en Joris de Munnik werken, aan Leo een nieuwe kinderwagen moet geven, omdat de oude door de boodschappenkarretjes kapot is gegaan, en daarvoor zorgt dan de verzekering.

Martien vindt 't wel best, pappa blijkbaar niet. Hij zit soms zo te mopperen als hij weer schrijven of bellen moet, dat 't Oma echt een beetje te erg wordt.

'Morgen komt er een nieuwe wagen voor Leo' zegt ze, 'die betaal ik, ik ben zó dankbaar dat 't allemaal goed is afgelopen.' Daar lijkt het wel op, hoewel, Mamma is toch een heel klein beetje ziek. Ze heeft 'bloedarmoede' zegt de dokter, maar als ze goed de pillen inneemt, die hij haar gegeven heeft, zal ze snel weer beter zijn.

Pappa en mamma hebben niet laten merken, dat Oma met hen over haar, Martientje, gepraat heeft. Toch weet ze dat haar ouders het hele verhaal gehoord hebben. Mamma heeft haar een keer tegen zich aangetrokken en gezegd 'm'n grote dochter kan toch zó raar denken...' en pappa zei één maal, toen hij Leo in de wieg legde 'zo Mozes, daar ga je' en toen keek hij Martien zo grappig aan. Ze denkt niet dat ze er verder nog over zal horen en ze is daar heel blij mee. Wat ze minder leuk vindt is, dat Oma morgen weer naar huis gaat. Dat is echt jammer. Oma is natuurlijk wel oud, maar toch is ze een beetje... een klein beetje, een vriendin van Martientje. Raar hè?

Oma is nu bezig haar koffers te pakken. Tientje probeert haar daarmee te helpen. Opeens houdt Oma op met haar werk en

kijkt ze Martientje aan, 'hoelang duurt het nog voor je vakantie krijgt kindje?'

'k Weet niet' zegt haar kleindochter, 'k geloof nog drie weken.'

'Ik zal met mamma en pappa overleggen, dat je dan naar Den Haag komt' belooft Oma 'ik zou je heel graag iets willen laten zien.'

'Bedoelt U dat ik alleen moet komen, zonder mamma en pappa? Martien wordt opgewonden bij het vooruitzicht. 'Pappa kan vast zo maar niet weg om mij weg te brengen.'

'Dat hoeft ook niet' zegt Oma, 'volgens mij kun je best in je eentje reizen als mamma je hier op de trein zet. Ik haal je gewoon aan het eindpunt weer op.'

'Het eindpunt?'

'Ja, in Den Haag. Daar gaat de trein niet verder meer. Je moet dus maar domweg blijven zitten, totdat hij voorgoed stil staat, en dan haal ik je af.'

'Dat mag ik vast niet'. Martientje ziet het nog niet zitten, maar Oma geeft de moed niet op.

Ze sluit haar koffer, stuurt haar kleindochter naar bed, en gaat dan naar beneden.

Wàt ze allemaal zegt, is niet zo belangrijk, maar na veel praten vinden pappa en mamma het heus goed.

Pappa komt het nog even bij z'n dochter vertellen. 'Ik vraag aan de conducteur, dat is de man die de kaartjes knipt, of hij een beetje op je passen wil' zegt hij, 'durf je wel?'

'Ik durf het best' lacht Martientje, maar eigenlijk vindt ze het best griezelig, zo alleen op reis. Misschien zou ze wel helemaal niet gaan als Oma dat éne niet gezegd had: 'Ik zou je heel graag iets willen laten zien.'

Martien is verschrikkelijk nieuwsgierig. Wat kan dat nou zijn? Vast een hele verrassing! Wanneer zij er helemaal voor naar Den Haag moet...

Op haar kamertje hangt een kalender. Daar kan ze op zien welke dag is het. Ze kan er ook op zien wanneer ze vakantie krijgt. Pappa heeft daar zopas een kruisje bij gezet. Ze telt en telt... Nog één en twintig nachtjes slapen en dan...?

Dan gaat ze naar Den Haag.

Wat heeft oma nu eigenlijk?

Ze is op weg naar Den Haag. Ze kan het zelf nog niet helemaal geloven, maar 't is toch echt waar.

Op 't laatste moment wilde mamma haar tóch niet laten gaan. Stel je voor, zo'n kleine meid, alleen in zo'n grote trein. Nee, ze vond het toch niet goed.

Juist op het moment dat Martientje dacht, dat het allemaal niet door zou gaan, hoorde pappa, bij toeval, dat de zuster van juffrouw Betty ook met de trein mee moest.

Zij zou naar Voorburg reizen, nou en dat is maar zó'n klein piepeindje van Den Haag, dat mamma nu geen bezwaren meer kon hebben. Haar dochter moest maar een kort stukje alleen zitten en ja, dat zit ze nu.

Karin, juffrouw Betty's zuster, is zojuist uitgestapt, en nu zijn er nog maar drie mensen in de spoorwagon. Een jonge man, een oude mevrouw en Martien. De oude mevrouw wil nog gauw een babbeltje met Martientje maken, maar die voelt daar niet zo voor. Ze is veel te gespannen.

De trein rijdt tussen allemaal huizen door, dat is vast al een stukje van Den Haag. Zou Oma er staan?

Zouden ze elkaar kunnen vinden?

Oh, 't is toch eigenlijk wel héél griezelig, stel je voor, dat Oma er niet is, wat moet ze dan beginnen?

De trein rijdt nu heel langzaam, dan stopt hij.

Er zit ergens een radio, want opeens zegt een stem, die nergens vandaan lijkt te komen, 'dit is het eindpunt van deze trein. U bent in Den Haag. Wilt U allen uitstappen?'

Martien grijpt naar haar koffertje, de jongeman helpt haar. In haar haast, vergeet ze hem te bedanken. Ze rolt bijna uit de trein, 't is ook zo'n hoog trapje...

En dan is daar Oma en 't is niet griezelig meer, 't is alleen maar fijn.

Wanneer ze Oma begroet heeft, komt haar nieuwsgierigheid weer boven. Wat zou Oma haar nu toch laten zien? Een hond misschien? Nee, die zou ze dan bij zich hebben. Een poes dan?

Dat zóu kunnen, die moet dan bij haar thuis zitten. Als het maar geen kanarie is. Tientje vindt vogels best mooi, maar niet zó, om er voor naar Den Haag te reizen.

Ze kan niet meer wachten, ze móet het vragen. 'Wat wilt U mij nou laten zien Oma?'

'Oh dat...' lacht Oma, 'dat komt wel. Daar zijn we nog lang niet aan toe. Laten we eerst maar een bus opzoeken en zien dat we thuis komen.'

't Is jammer, maar Martien zal haar nieuwsgierigheid nog even moeten bedwingen.

Sanne.

Wanneer Tientje gedacht heeft, dat er bij Oma thuis een verrassing op haar wachtte, wordt ze wel teleurgesteld. Ze ziet er niets bijzonders. Natuurlijk staan er de gezellige meubelen die ze al kent, maar hoe ze ook kijkt, iets anders is er niet.

Ze begrijpt wel, dat ze niet kan blijven vragen. Oma zal niets zeggen vóór ze denkt dat het nodig is, zó goed kent Martien haar wel.

't Is evenzogoed heel leuk weer in Den Haag te zijn. Ze kijkt haar ogen uit naar de gele tram die voorbijrijdt. Die heb je niet waar zij vandaan komt.

Ze helpt oma met tafeldekken en ze eten heel lekker samen. Allemaal dingen waar Martien van houdt: tomatensoep, aardappelen met kleine worteltjes en daar dan nog een hamburger bij. Wanneer er als toetje een ijsje op tafel komt, kan het allemaal niet meer stuk.

Ze zijn juist klaar met de afwas, als er gebeld wordt. 'Daar zal Sanne zijn' zegt Oma.

Sanne? Wie is Sanne...? 'Is zij, wat U me wil laten zien Oma' Martine krijgt een kleur. Nou had zij zich voorgenomen niets meer te vragen en nu doet zij het toch. Nou ja...

'Zij is de helft ervan' zegt Oma.

De helft? Tientje snapt er niets van.

Opnieuw gaat de bel. 'Ga toch eens gauw opendoen' lacht Oma.

Martien doet de deur open en staat voor één van de leukste meisjes die ze ooit gezien heeft. Ze is een jaar of 10 en ze heeft rode krullen. Er zitten allemaal piepkleine vlekjes op haar neusje, 'sproetjes' noemt Martiens moeder dat, en het neusje zelf wipt een beetje omhoog, wat erg grappig staat. Ze draagt een blauw spijkerstof rokje en een groen jack.

'Hallo' zegt ze vrolijk, ben jij nou Martientje?' Ze stapt naar binnen of ze thuis is, 'dag Oma' roept ze. 'Dag Sanne' lacht oma.

Martientjes gezicht betreft. Mag dat vreemde meisje zo maar oma zeggen? 't Is toch h  ar grootmoeder niet, 't is Martiens oma. Ze voelt een soort steek van binnen.

Dit is gé en leuke verrassing, als de andere helft ook zo is, had zij niet naar Den Haag hoeven te komen. Bah! 't Is weer het oude kwaaltje waar Martine last van heeft, jaloezie.

Oma ziet het wel, maar Sanne merkt er niets van.

'Kijk eens' zegt ze tegen Martientje 'voor jou'. In haar handen heeft ze een heel mooi armbandje.

'Kind toch.' Oma vindt het te erg. 'Kun je dat nou wel missen?'

'Ja hoor oma' zegt Sanne, 'ik word al groot en over een poosje past het mij niet meer.'

Martientje begrijpt dat het Sanne's eigen armbandje is.

'Vind je het niet mooi?' vraagt Sanne een beetje bang, 't is écht zilver hoor en de rode steentjes zijn bloedkoralen.'

Wat moet Martien nu? Zeggen dat ze het niet mooi vindt? Dat ze het niet hebben wil? Maar ze vindt het w  l mooi en ze wil het ook best hebben, ze weet alleen niet wat ze met dat vreemde meisje aan moet.

'Wil je ook wat ijs, Sanne?' vraagt oma. 'Je moet maar niet op Martientje letten, die weet gewoon geen raad met zo'n mooi cadeau.'

Martien krijgt een kleur, 'Bedankt' zegt ze maar gauw.

Sanne straalt. 'Graag gedaan' zegt ze eigenwijs 'enne... ijs wil ik wel alstublieft.'

'Mooi'. Oma loopt naar de koelkast. 'Gaan jullie dan maar fijn zitten. Sanne is m'n nieuwe buurmeisje, Martientje, ik heb

nieuwe buren gekregen.'

'O' zegt Martien. Dát weet ze nu tenminste, maar ze kan verder niet veel zeggen. 't Lijkt wel of ze haar tong verloren heeft. Zou Sanne dat nou niet in de gaten hebben? Die babbelt maar door. 'Leuk, dat Simon morgen thuis komt oma, dan kan hij Martientje ook zien.'

Simon? Wie is dat nou weer, zou dat de tweede helft van de verrassing zijn?

Het lijkt er wel op, want oma zegt tegen Sanne: 'Ik heb m'n kleindochter nog niet eens over Simon verteld, ze is ook nog niet zó lang hier. Maar ik denk wel dat zij het ook fijn zal vinden Simon te leren kennen.'

Dat weet Tientje nog lang niet zeker.

Die Simon moet wel een heel bijzondere jongen zijn als Oma en Sanne zo over hem praten. Waarom komt hij morgen eigenlijk thuis? Waar is hij geweest?

Oma begrijpt dat haar kleindochter veel te vragen heeft. 'Simon is Sanne's broertje, Tien' zegt ze. 'Hij is niet goed gezond. Hij kan zijn armen en benen niet goed sturen. De dokters noemen dat een spierziekte. Simon woont ook niet thuis, hij is met andere kinderen, die net zo zijn als hij, op een soort school. En daar slaapt hij ook.'

Sanne kijkt opeens heel treurig. 'Jammer hé?' zegt ze zacht.

Wat erg is dat, wat verschrikkelijk erg.

Martien weet nu wérkelijk niet wat ze zeggen moet.

Ze wil praten, maar 't lukt gewoonweg niet.

Eindelijk zegt ze dan toch iets. 'Mag ie dan nooit naar huis?'

Wat een domme vraag, ze heeft toch al gehoord, dat hij morgen thuis komt.

'Natuurlijk wel' zegt Sanne blij. 'Op zaterdag wordt ie soms gebracht met een busje. Dan hoeft hij pas maandag weer op school te zijn. En op woensdagmiddagen ga ik altijd naar hem toe. Samen met pappa of mamma.

'Elke woensdag?' vraagt Martien ongelovig, Sanne zal toch ook wel eens iets anders willen doen...

'Elke woensdag', zegt Sanne 'dat is best leuk hoor. Ze maken muziek op die school, de kinderen dan, en ze kunnen dat soms niet zo goed, dus kun je ze een beetje helpen. O, en... paardrijden doen ze ook.'

'Paardrijden?' dat lijkt Martientje nogal wat. Dat kan zij niet eens.

'Nou ja' zegt Sanne, 'dan zit Simon in een soort stoel boven op het paard en ik mag met hem rondlopen.'

'Kan je broertje helemaal geen stapje lopen?' Dat had ze natuurlijk niet moeten vragen, maar 't is eruit vóór ze het zelf weet. Sanne lijkt de vraag niet gek te vinden.

'Geen stapje' is haar antwoord, 'hij zit altijd in zo'n stoel op wielen, een rolstoel noemen ze dat. Maar waar hij woont, zijn altijd mensen die hem helpen. Hij is thuis geweest totdat hij acht jaar werd, toen konden pappa en mamma hem niet goed meer optillen, hij werd zó zwaar. Daarom is hij toen naar 'Overbos'

gegaan. Dat was eerst wel naar hoor, voor ons allemaal, maar we zijn er nu aan gewend.'

'Simon is ouder dan z'n zus', vertelt oma, 'hij is reuze aardig. Je zult hem morgen wel zien. Maar nu gaat Sanne naar huis en jij naar bed. Je bent vast moe van de reis, je moet nodig slapen!'

Sanne staat op, 'tot morgen' roept ze

Martien loopt met oma mee naar de logeerkamer. Ze denkt na. Ze begrijpt dat Sanne's leven er een stuk anders uitziet dan het hare. Iedere woensdag naar je zieke broertje. Stel je voor. Ze zal ook wel nooit, samen met haar ouders en Simon, met vakantie kunnen gaan. Lekker naar de bergen of naar zee.

Nee, dan heeft zij, Martientje het toch beter getroffen, of... Ze staat opeens stil.

Stel je voor, dat de auto's écht over Léotje waren heengereden. Dan had hij misschien ook nooit meer kunnen lopen. Daarom heeft Oma haar hier naar toe gehaald, om haar dát te laten zien. Maar dat is niet aardig en niet eerlijk ook. Ze heeft gedacht dat Leo's ongeluk vergeten was en nu dit...!

Ze laat zich opeens op bed vallen en begint te huilen. Wat erg is dit allemaal. Ze wil naar huis.

Oma komt geschrokken aanlopen. 'Kind, wat is er?' vraagt ze. 'Ik vind het niet eerlijk' snikt Martien 'waarom moet ik die Simon zien? Omdat ik met Léotje..., met Léotje...' Ze kan niet verder van het huilen.

'Maar lieve meid toch', zegt Oma, 'denk je, dat ik je hier naar toe heb laten komen om je te plagen?'

Zo is het niet, zo is het helemaal niet. Wat naar dat je dat nou denkt. Nee, ik wilde je wel graag Sanne en Simon laten zien, omdat ze zo'n leuke broer en zus zijn. Werkelijk waar. Je zult het zelf wel merken. Sanne is echt gelukkig met haar broertje, al kan ze niet zo veel met hem.

Ik wilde je laten zien hóe leuk een broer kan zijn, zelfs al moet hij nog bij alles geholpen worden, zoals Simon, of Léotje.

Dáárom heb ik je gevraagd. Heus, anders nergens om.'

Martien wordt kalmer. Ze droogt haar tranen. Oma zal best gelijk hebben, ze heeft Martien nog nooit geplaagd, dus waarom zou ze dat nu doen?

'Weet je wat?' zegt Oma, 'het slapen zal nu toch niet dadelijk

lukken, kom nog maar even naar de kamer, we kunnen best een poosje babbelen.'

Maar dat wil Martien niet. 'Ik ben echt wel moe Oma' zegt ze. 'Ik wil best naar bed, alleen..., 't leek net...'

't Lijkt nergens op', zegt Oma beslist. 'Jij haalt je altijd de naaste dingen in je hoofd. Wanneer zul je dat nu eens afleren. Kom, trek je nachtjapon maar aan, dan zal ik je instoppen. We gaan er morgen een leuke dag van maken. Vind je Sanne aardig?'

Nu schudt Martien van ja. Ja, ze vindt Sanne aardig. 't Zal best leuk zijn om met haar te spelen morgen. Of zouden ze niet kunnen spelen met die Simon...? Ach, dat ziet ze nog wel. Nu eerst maar slapen. Ze is echt moe. Ze moet toch eens aan oma vragen, of die de koningin wel eens ziet. Tenslotte woont de koningin in Den Haag.

Na haar avondgebed krult Martientje zich lekker in de dekens en wanneer ze in slaap gevallen is, droomt ze.

Ze droomt dat de koningin op een groot paard zit en dat zij er, met een jongetje dat Simon heet, achteraan holt.

Simon

De volgende morgen regent het en niet zo'n beetje, het water danst als poppetjes over de weg.

Martientje staat voor het raam. Zij vindt het niet erg dat het regent. Oma zegt, dat het een beetje jammer is, omdat haar plannetje voor vandaag nu niet door kan gaan, maar er komen nog meer dagen en het is nu best leuk om naar buiten te kijken. De mensen hollen voorbij. De meesten lopen onder een paraplu.

De telefoon gaat. Oma neemt de hoorn op. 't Is voor jou Martien' zegt ze.

Daar kijkt Tientje van op. Zouden mamma en pappa aan de lijn zijn? Nee, het is Sanne.

'Hallo Martien' roept ze, 'durf je er door met dit weer? 't Is nog wel vroeg, maar m'n moeder wil niet dat ik in de regen bood-

schappen ga doen, ik ben dus tóch thuis.'

'Even vragen' zegt Martien.

Oma vindt het wel goed. 'Ik zal je mijn grote zwarte paraplu geven, dan zul je wel niet wegspoelen' lacht ze.

Vijf minuten later staat Martien bij Sanne voor de deur. Die deur staat al wat open. Sanne's moeder trekt Tientje gauw naar binnen. 'Kom maar' roept ze, 'ik maak je paraplu wel dicht. Wat een weer hé?'

De vader van Sanne loopt door de gang. Hij is ook vriendelijk. Martien voelt dat het hier aardige mensen zijn. Uit de tuin komt een kort blafje. 'Dat is onze Joris' zegt Sanne, 'die is altijd heel nieuwsgierig als er iemand komt.' Ze doet de tuindeur open en daar rolt en tolt een bruine hond naar binnen. Hij springt tegen Martientje op en danst om haar heen.

Sanne's moeder vindt dat helemaal niet goed, 'hij is veel te lief tegen vreemde mensen. Als hier nog eens een dief in huis komt, likt Joris vast z'n hand' moppert ze, maar Sanne lacht. 'Niks hoor, Martientje is toch geen vreemde, dat voelt Joortje best. Kom eens in m'n kamer Tien, dan kun je m'n stickers bekijken.' Zoveel plakplaatjes, want dat zijn stickers immers, heeft Martien nog nooit bij elkaar gezien. De hele muur zit vol, de kast ook. Zelfs zitten er een paar op Sanne's bed.

'Mag jij die allemaal opplakken?' vraagt ze.

'Ja hoor, Simon vindt ze ook mooi. Wanneer we hier nog eens weg zouden gaan, moest ik ze natuurlijk allemaal van de muur trekken, dàt zou niet leuk zijn, maar we verhuizen toch niet meer. We hebben pas alle drempels onder de deuren weg laten halen.'

'Waarom?'

'Voor Simon z'n rolstoel. Nu kan hij er niet meer tegen aan rijden. Vind je m'n stickers mooi? Ik heb zelfs een stel uit Amerika. Van m'n tante, die is er geweest. Het vrijheidsbeeld staat erop, dat is een knots van een beeld, kijk maar.'

Martientje kijkt. Ze ziet plaatjes van een grote, grijze vrouw met één arm omhoog. Op haar hoofd zitten allemaal grote punten.

Ze ziet nog meer stickers die ze grappig vindt. Sanne kan van de meeste heel wat vertellen. Joris staat er bij te kwispelen met z'n

staart. 't Is best gezellig hoor.

De voordeurbel gaat, er klinken vrolijke stemmen. Sanne holt naar het raam. 'Daar is Simon al, wat is hij vroeg vanmorgen' roept ze opgewonden.

Martien kijkt ook. Ze ziet een groen autobusje. Er staat een groot rood kruis op. De achterdeuren gaan open. Een plank wordt schuin naar buiten gezet. Er komt een rolstoel van de plank afrollen. Daarin zit een jongen die erg op Sanne lijkt. Hij is wel iets ouder. Misschien elf.

Martientje vindt het toch wel een naar gezicht, zo'n grote jongen daar in zo'n stoel met z'n hoofd een beetje slap opzij.

Zelf lijkt hij alleen maar plezier te hebben. Hij lacht en probeert één arm op te tillen, daarmee wil hij naar Tientje zwaaien, maar het lukt niet erg.

Iemand uit het busje geeft hem nog een geel papieren mandje op z'n schoot en dan tuft het autootje weer weg. Simons vader rijdt z'n zoon het huis in.

Sanne en haar moeder trekken de wagen verder door de gang.

'Hup, de kamer in' zegt moeder. Even praten en lachen ze door elkaar, dan trekt Sanne Tientje naar voren. 'Dit is Martientje, Martientje van oma Terblijt.'

Simon lacht 'hallo Martientje'. Ze stem klinkt zwaar en hij praat langzaam.

Martien kan hem eerst niet zo goed verstaan, maar dat went gauw hoor. De jongen pakt het papieren mandje. Hij geeft het, met veel moeite, aan Sanne. 'Voor jou' zegt hij onduidelijk, 'heb ik gemaakt.'

'O Simon, wat mooi' roept Sanne, 'dat je dat kón.'

Simon maakt gebaren om het mandje toch maar aan Tientje te geven. Sanne doet dat meteen. Martien staat er maar raar mee te kijken. Wat moet zij met zo'n mandje doen? Zo erg mooi is het niet eens gemaakt, op de kleuterschool kunnen de kindertjes het vast nog beter. Maar wanneer ze dan ziet hóe moeilijk Sanne's broertje zijn vingers kan bewegen, begrijpt ze opeens hóe veel werk hij aan dit bakje heeft gehad. Dan kan ze ook vrolijk roepen: 'bedankt hoor Simon, ik zal er m'n barbiepop inleggen.'

Simon kijkt tevreden.

Ze krijgen chocomel van Sanne's moeder. Simon wordt gehol-

pen met drinken. Hij drinkt de chocolade met een rietje. Wanneer ze nog even in de huiskamer gezeten hebben, vraagt Simon met zware stem 'ga mee naar m'n kamer Martientje, daar heb ik auto's.'

Sanne duwt z'n stoel de kamer uit. Martientje er achter aan natuurlijk. In Simon's kamer staat ze wel even te kijken. Sanne mag dan al veel stickers hebben, Simon heeft misschien nog wel meer autootjes. Ze staan, stijf tegen elkaar gedrukt, op planken langs de muur. Die kan hij toch nooit zelf zo hebben neergezet? Alle merken staan bij elkaar.

'Doet je vader dat?' vraagt ze.

'Dat doe ik allemaal' vertelt Sanne trots. 'Ik help hem met z'n verzameling. Ik loop alle rommelmarkten voor hem af. Soms moet ik de wagentjes oververven. Best fijn werk.'

'Oma had mij vandaag ook mee naar de markt willen nemen,' zegt Martien, 'maar 't regent te hard.'

'Oh, dat geeft niks, jullie kunnen toch op een andere dag gaan' troost Sanne.

'Toch moet het niet te lang regenen' vindt Martien. 'Ik blijf maar zes dagen, da's niet lang.'

'Zes dagen maar?' Simon is teleurgesteld. 'Dan kom je dus ook niet naar m'n andere huis.'

'Je andere huis?'

'Ja, de school is toch ook een huis van me, ik heb eigenlijk twee huizen.'

'Dat zegt hij altijd' lacht Sanne, 'dat hij lekker twee huizen heeft en gewone kinderen maar één. Hij is best graag op Overbos, hè Simon?'

'Ja hoor,' broemt Simon, 'daarom moet Martientje komen kijken. We gaan woensdag muziek maken, moet je eens horen...'

'Lekker hard met de deksels slaan, mmm' zegt Sanne plezierig. Het lijkt Martien best leuk. 'Ik zal 't aan oma vragen' belooft ze, maar die wil woensdag met me naar Madurodam.'

'Jammer Simon', zucht Sanne. 'Martientje gaat natuurlijk met haar oma mee, dus moeten we maar wachten tot ze weer eens naar Den Haag komt.'

Martientje schudt haar hoofd. 'Niks hoor, Madurodam kan best een volgende keer. Ik vraag of ik woensdag met Sanne mee naar

jouw school mag.'

Dat vindt Simon fijn, je kunt het goed aan hem zien. 'Ik zal nog een mandje voor je maken' belooft hij, 'van rood papier. Goed?'

'Fijn' zegt Martien 'en jij krijgt van mij een autootje.'

'Heb jij daar geld voor?' vraagt Sanne.

'Ik heb zakgeld thuis en oma helpt mij wel even'.

Ze lachen alle drie. Ze vinden elkaar aardig. Ze zijn vrienden.

Een prettig gevoel is dat.

Martien is tevreden.

Ze vindt de verrassing van oma zo gek nog niet.

Met oma mee

Oma vindt het allemaal goed.

Martientje mag van haar eigen geld een autootje voor Simon kopen en ze mag ook met Sanne en haar moeder woensdag mee naar Overbos. Ze is heel nieuwsgierig naar een school waar je ook kunt wonen.

Natuurlijk gaat het uitstapje naar Madurodam nu niet door. 'Je kunt maar één ding tegelijk hebben' zegt oma. Martien vindt het wel jammer, maar och, er zijn nog meer leuke dingen.

Omdat Sanne deze week ook vakantie heeft, mag zij met oma en Martientje mee naar Scheveningen. Naar de Pier. De Pier lijkt een beetje op een brug, maar dan een die nergens heen gaat. Hij loopt zo maar de zee in.

Sanne en Martientje gaan samen naar de schelpenwinkel. Een juffrouw heeft daar de prachtigste schelpen neergezet, uit alle delen van de wereld. Sommige zijn zo groot als een schoendoos. De meisjes krijgen allebei een ketting van oma. Helemaal gemaakt van schelpjes. Ze zijn er erg blij mee. Wanneer Martientje een klein wit zwart speelgoedbeertje ziet, trekt ze oma aan de arm.

'Zoëen wil ik graag kopen oma' zegt ze zacht, 'voor Léotje.'

'Dat is je kleine broertje hè' roept Sanne, 'dat lijkt me zo enig. Ik zou best graag nog een klein broertje hebben, maar nou ja,

Simon is ook wel goed.'

Oma en Martientje moeten lachen, 't klinkt zo raar.

Dan wandelen ze naar de haven.

Mooi hoor, al die vissersboten.

'Er zijn er nu niet veel thuis' zegt Oma, 'dan moet je de haven eens zien op vlaggetjesdag.'

'Vlaggetjesdag' Wat is dat?'

'Er zijn een paar maanden in het jaar dan vissen de vissers niet, dan blijven ze thuis en als ze dan allemaal tegelijk weer uit gaan varen, versieren ze eerst hun boten met vlagjes. Ze noemen dat vlaggetjesdag. Een mooi gezicht hoor, al die vrolijke boten.'

Er is één groot schip bij, dat is het hospitaalschip. Eigenlijk is dat een soort ziekenhuis. Die boot vaart met de schepen mee en wanneer een visser ziek wordt, halen ze hem met een klein

bootje op. Hij mag dan op het hospitaalschip want daar is een dokter. Er wordt ook kerk gehouden op het grote schip.

Martientje, en Sanne die hier toch in de buurt woont, kijken met grote ronde ogen.

'Ja kerk. Daar kunnen de vissers op zondag ook met kleine bootjes naar toe. Het grote schip heet 'de Hoop'.

Nou, nou, zo horen de meisjes nog eens iets.

Ze zijn dik tevreden met hun bezoek aan Scheveningen. Eigenlijk heeft Martientje nog maar één wens. Ze heeft die al een poosje, maar aan oma heeft ze dat nog niet verteld. 'Oma' ze trekt aan haar grootmoeders arm, 'kunnen we niet eens naar de koningin gaan kijken.'

Sanne proest het uit, die Martien, wat een malle.

Martien kijkt boos. 'De koningin woont hier toch' roept ze.

'Jawel' zegt oma, 'maar je kunt niet zo erg dicht bij haar huis komen. Dat ligt ver van de weg, daar zie je niet veel van.'

'Doet ze dan nooit eens boodschappen?' houdt Martientje vol.

'Ze haalt geen aardappelen en groenten als je dat bedoelt' lacht oma, daar heeft ze geen tijd voor, dus dat doen andere mensen voor haar, maar ze koopt wel eens iets leuks, handschoenen of een sjaaltje. Mensen die hier op de Dennenweg wonen hebben haar wel eens in hun winkels gezien. Maar de koningin is veel op reis hoor, die heeft het héél erg druk.

Dat vindt Martientje jammer, maar wanneer ze dan met de gele tram naar oma's huis gaan, vergeet ze de koningin en kijkt ze haar ogen uit naar de drukte.

Den Haag is toch maar een fijne stad.

Sanne is anders!

't Is woensdagavond. Vanmiddag is Martien met Sanne en haar moeder naar 'Overbos' geweest. Naar 't huis waar Simon op school is en waar hij ook woont.

Ze heeft er een fijne middag gehad.

Eerst leek het daar niet op.

Ze vond het geen prettig gezicht al die jongens en meisjes in rolstoelen. Er waren er wel die lopen konden, maar dan nog liepen zij vaak met krukken.

Toch waren de kinderen vrolijk en Overbos leek een gezellig huis. Simon was blij met het autootje dat Tientje hem gaf. Samen met een andere jongen, Karel, sliep hij op één kamer en daar stonden alweer auto's. Karel spaarde kleine vliegtuigjes. Die stonden er ook.

Martientje heeft iets heel spannends meegemaakt vanmiddag. Een rolstoelbal wedstrijd.

Twee groepjes van zeven kinderen in hun rolstoelen speelden tegen elkaar.

't Waren kinderen die goed hun handen konden gebruiken. Zij sloegen met plankjes tegen een bal en reden vlug en handig door de zaal. Eerst begreep Martientje het spel niet helemaal, later wel en voordat zij het wist stond ze net zo hard als de anderen opgewonden te schreeuwen.

Simon moedigde Karel aan, die meespeelde: 'hup Karel' en Sanne en Martientje deden toen maar mee: 'hup Karel, hup Karel'.

't Hielp Karel niet veel, zijn groep verloor. Maar niemand vond dat erg, Karel zelf ook niet.

Na de wedstrijd mochten de kinderen die niet met het spel hadden kunnen meespelen, muziek maken. Twee juffrouwen uit het huis floten op een blokfluit. Iedereen die dat wilde, mocht proberen met hen mee te doen. De een had een ring met belletjes, een tamboerijn was dat, en een ander sloeg met een soort deksels, Simon ook.

't Klonk niet zo erg mooi, maar plezier hadden ze wel en toen Martientje met een staafje tegen een stukje ijzer mocht tikken, een 'triangel' noemde de juffrouw het, deed ze dapper mee.

Toch... het einde van de middag was het leukst, toen reed Simon met Sanne en haar naar buiten, naar een kleine boerderij. Die boerderij hoorde bij de school en er liepen geitjes, konijntjes, kleine pony's, kippen, eenden, nou ja, noem maar op. Één grote kinderboerderij dus.

De kinderen die dat konden, verzorgden de dieren zelf, de anderen mochten er iedere dag naar gaan kijken.

Geen wonder dat Simon 't op Overbos best fijn vond. Hij moest er ook wel leren natuurlijk en proberen zoveel mogelijk met z'n handen te doen, maar zoals nu, op woensdagmiddag, hoefde dat helemaal niet.

't Paardrijden waar Sanne over praatte, heeft Martien niet gezien, maar ze gelooft best, dat ze dat daar ook doen. Na die rolstoelbal wedstrijd gelooft ze alles.

Samen met Sanne zit ze nu bij oma thuis nog wat na te praten. 'Jij weet nu zowat alles over ons' zei Sanne zopas, 'vertel jij nou eens van jouw huis.'

Daar weet Martien niet veel raad mee. Wat moet zij nu vertellen? Dat ze een broertje heeft, weet Sanne al. Nou... en verder is ze op school en gaat ze zwemmen, dat is het wel zo'n beetje. In Den Haag is veel meer te beleven, of..., wacht eens, bij haar in de buurt is ook iets heel leuk. Een avonturen park, de 'Elf Provinciën' heet het. Je kunt er in treintjes rijden en in bootjes varen, sprookjes zien en nog veel meer.

Dat vertelt ze aan Sanne.

'Je moet eigenlijk eens een week naar ons toe komen' bedenkt ze, 'zal ik thuis vragen of het mag?' Sanne's gezicht betreft. 'Dan kan ik die week niet naar Simon' zegt ze 'en dat vind ik zielig.'

'Kom' lacht oma, 'Simon heeft op Overbos ook best fijne dingen, je mag heus wel eens aan jezelf denken.'

'Ik denk ook wel aan mezelf oma' zegt Sanne, 'maar ik vind het zelf altijd leuk op Overbos.'

'Altijd?' Martientje vond het best prettig vanmiddag, maar of ze er nu stééds naar toe zou willen...? Zou jij er ook willen wonen?' vraagt ze.

'Ja hoor'. Sanne knikt, 'als ik later groot ben, ga ik kinderen die net als Simon zijn, verzorgen. Weet jij al wat je worden wilt?' Daar moet Martientje over denken. Nee, dat weet ze nog niet. Misschien iets met kleren, naaien of tekenen. Ze kijkt eens naar Sanne. Wat is er toch met haar? Ze is lief en toch niet saai, meestal is ze vrolijk.

Hoe zou dat komen?

Sanne staat op. 'Ik ga naar huis en naar bed' zegt ze. 'Zie ik je morgen nog Tien? Welterusten oma,' weg is ze. Dàt ging snel.

Nog even blijft Martien bij Oma zitten. Ze zegt niet veel.

'Is er iets?' vraagt oma.

'Oma, hoe komt het toch dat Sanne zo... zo anders is?'

'Wat bedoel je met 'anders'?

'Nou, ze is vrolijk, ze helpt Simon altijd en ze weet nu al wat ze wil. Dat is toch niet gewoon?'

'Ze vindt het, denk ik, prettig dat mensen haar nodig hebben. Haar mamma, Simon, haar pappa... dat is toch ook een fijn gevoel.'

'Misschien wel' Martien denkt er ernstig over na.

Wanneer ze haar avondgebed heeft gedaan, zegt ze er achteraan:

'Ik dank U Here God, dat Léotje en ik goed kunnen lopen, en wilt U mij helpen net zo te worden als Sanne?'

Beneden staat oma. Ze droogt wat kopjes af. Ze is tevreden.

't Gaat goed met Martien!

't Was heerlijk

Wat gaan de dagen toch snel voorbij wanneer je bij je oma logeert.

Straks wordt Martien door pappa opgehaald. Ze gaat weer naar huis.

Gisteren heeft oma haar kleindochter, samen met Sanne, meegenomen naar de binnenstad van Den Haag. Wat zijn daar veel winkels. In de Bijenkorf, zo heet één van die grote winkels, gingen ze wel vier roltrappen op. Dat was grappig, maar verder vonden Martientje en Sanne het daar niet zo leuk.

Ijs eten deden ze liever. Heel grotemensachtig zitten, zo maar op de stoep. Aan een tafeltje met een parasol erboven. Naar al die mensen kijken die voorbijgingen, dát deden ze graag.

Martientje heeft toch nog een paleis gezien. Een huis van de koningin. Dat wilde ze toch?

Daarom gingen oma met de meisjes naar het paleis Noordeinde. Dat is eigenlijk het kantoor van de koningin. Daar werken de mensen die voor haar schrijven en telefoneren. Martientje heeft

goed gekeken of ze toch niet een heel klein stukje van Beatrix zag, maar niets hoor, ook niet van de Prins.

En nu is het allemaal voorbij. Ze heeft Sanne al goedendag gezegd en zit, een beetje onrustig, op pappa te wachten. Ze vindt het wel een béétje jammer, dat ze weg gaat, maar ergens wil ze toch ook wel graag naar huis.

Hoe zal Léotje het beertje vinden dat ze voor hem gekocht heeft? Er stopt een witte auto, is dat pappa? Hé, nog niet, wat duurt dat lang.

Komt'ie daar? Nee? Ja, toch!

Ja hoor, hij is het. Martientje rent naar de deur, ze doet die open en vliegt in de armen van haar vader.

Blij trekt ze hem de kamer in.

Ze wil hem van alles vertellen, maar dat kan niet meteen. Hij wil eerst met oma praten. 'Hoe is het met Miep?' vraagt oma. Miep, dat is mamma.

'Nog niet zo goed' zegt pappa bezorgd. 'Ze blijft zich wat slap voelen.'

'Weet je wat ze eens moet doen?' Oma heeft een idee, 'ze moet een weekje hier naar toe komen, samen met Léotje, dan is ze er eens uit.'

Het gezicht van Martientje betreft. Stel je voor, mamma met Leo lekker in Den Haag en zij zeker naar school. Gek, nou is het opeens of zij Sanne voor zich ziet. Haar leuke krullen, haar eigenwijze neusje.

Wat zou Sanne nu gezegd hebben?

Martientje weet het wel.

Vóór pappa zelf antwoord heeft kunnen geven, roept ze al: 'Ja, dat is goed pappa. Laat mamma maar naar oma gaan, dan ga ik voor jou zorgen.'

Pappa kijkt wat bedenkelijk. 'Kun jij dat wel?'

'Ik kan brood smeren en bedden opmaken en afwassen en boodschappen doen, enne...

'En eten koken zeker' lacht pappa, 'nou, dat zal ik wel doen, anders rammelen we vast van de honger.'

Oma en pappa babbelen nog wat, dan wordt Martientje's koffer in de auto gezet, oma krijgt een hartelijke kus en daar gaan ze.

Op weg naar huis.

Nu kan Martientje van alles aan haar vader vertellen, maar zelf wil ze ook veel weten, 'hoe is het met Léotje?' 'heeft hij al tandjes?'

'Zeg, zo gauw gaat dat niet, je bent maar een weekje wegge-
weest' lacht pappa, 'straks vraag je nog of hij al kan lopen.'

'Dat zal IK hem wel leren' zegt Tientje ijverig.

'Je hebt grote plannen' vindt vader, 'Den Haag heeft je goed
gedaan. Vond je 't leuk bij oma?'

'Leuk?' Tientje moet erover nadenken. 'Die middag op Over-
bos was niet alleen maar leuk, dat was ook een mooie middag
geweest. En dan Sanne... Sanne, die zo 'anders' was.

Ze legt haar hand op haar vaders arm en zegt, 't Was eigenlijk
niet leuk pappa, 't was meer héérlijk.'

Pappa glimlacht.

En zo rijden ze samen naar huis.